

BUDA (48) *sb f*

sg *N* buda (11). ◇ *G* budy (4). ◇ *A* budę (4). ◇ *I* budą (1). ◇ *L* budzie (10). ◇ *pl N* budy (1). ◇ *G* bud (5). ◇ *A* budy (5). ◇ *I* budami (4). ◇ *L* budách (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Szopa z desek lub gałęzi, szałas; altana; tugurium Murm, BartBydġ* (29) : Tugurium. Buda albo kuczka. *Murm* 137; *BartBydġ* 110b, 163b; Ino dopyero poddany naschi Bialahrodzkiej owcze swoye chcą tham pothim poliam pvczacz y Bvdi sobie miecz yako przed thim bilo *LibLeg* 10/61, 11/63v, 89; *RejWiz* 103v; Ciągnąc ná woynę żadny niema łtać w domu áni ná wsi/ iedno polem: [...] Niemáią też łobie czynić bud z żadnego drzewá do budowania. *UstPraw* D2; *RejFig* Dd3; ANtioch gdy zá źwirzem łam po leńie chodził/ Zbłádziwŷy do pástyzow do budy vgodził. *RejZwierz* 7; Ná dzdzu mokł/ á w chrołciány budzie záwŷdy ładał. *RejZwierz* 9v, 7; Czeremiłze pod Nowogrodem niłłzym/ w budach po leńie miełzkáią *BielKron* 434, 92, 417v, 441v [2 r.], 447v; *HistRzym* 133 [2 r.]; *RejZwierz* 110; *BielSpr* 64v; Scena – Lietuik [!], buda z gałęzią, chłódnik. *Calep* 952b, 952b; W miełcie zásię ácz rowne kámienice włtaía/ Rzekłbył że tám iáłkołki/ lub kreći miełzkáią. Kłztałtem Americkich bud rowno łię złaczyli *Kmita* C3v.

Wyrażenie »buda leśna« (2): Anim ia tego łobie zá niewczás poczytał/ W budzie leśney łię przełpáć/ y nád łtády chodzić. *KochOdpr* B3v; *StryjKron* 250.

»owczarska buda«: y obrał [*Pan*] łobie łlugę wiernego Dawidá/ ktorego przełóżył ludowi łwemu/ á náłazł go miedzi owczarlzkiemi budami *RejPs* 117v.

Szereg: »buda, szopa, namiot«: [*Obegnańcy zeszli z zamku i zapalili wszystkie oboz Krola Władysława*] ták budy/ łzopy/ iáko namioty *BielKron* 355.

2. *Kram, stragan, budynek, w którym się coś sprzedaje; penesticalia (pl) BartBydġ; taberna Mymer*¹, *Cn; bibliopoleum Mącz; pergula Calep* (14) : Taberna. Buda. *Mymer*¹ 31; łfch zbudy yakuba korba rzeczy nyzey opılłane thełz pokradł *LibMal* 1551/159v, 1546/112v, 113, 1551/158v, 159v; Bibliopoleum. Budá w którey xięgi przedáya. *Mącz* 24d, 171c; Pergula – Salia item podłionek gáneł. Buda do przedawaniá, krammarnia. *Calep* 781a; A złóđzieiek nowotny/ [...] Gdy po iármárku bywa/ gdy kramnice znolzą: Vmiáta pod budámi; chocia go nie prołzą. *KlonWor* 36.

Wyrażenie: »buda kramna«: Item zeznal dobrowolnye yłch Budą kramna Jádugi Cerwowej thełz na Rynku wyarmark połthny theráfz bąda dwye lyeczye wyerłszchem wilupill wnozi *LibMal* 1551/159.

»buda kupiecka« (2): Item powyada yłch on łłam dziłzyeyłchey Noczi budą kupieczką Chcial wilupicz *LibMal* 1547/128v, 1551/158v;

W przen (1) : [*Epikurowie*] Ktorzy choć otych łwych Fáłłzywych á niełmierthelnych dułzách twirdzą/ á wđdy żywot nie pobożny wióda/ y kupiectwo włtáwiczne w budach łwych prowdzą tymi to dułzám. *Grzegłm* A2v.

3. *Nadbudówka na pokładzie łodzi* (1) : Stega – Buda albo komora na łodzi. *Calep* 1004a.

4. *n-loc* (4) : *ZapWar* 1507 nr 1986; Item powyada yłch Michaleł zbud wepnzewach myáłchkayaczi ielth mv dluzen za syedm kop liczakow *LibMal* 1547/132; [*gdyby kto chciał obejrzeć Polskie rzeki*] Ropá/ Nida/ San/ Wieprz/ Drzewicá/ Pilicá/ Wolborá/ Nárew/ Bug/ Bzura/ Budá/

Offá/ Motławá/ Dźwiny/ Wiliéy/ Niémnu/ y rzek infzych pogránicznych zániechawáiąc *Oczko* 7v;
SarnStat 917.

Synonimy: **1.** *chać, chałupa, chłodnik, chromina, dom, komora, kuczka, letnik, namiot, szalasz, szopa*; **2.** *kramarnia, kramnica*.

KN